

Kerstmorgendienst 2012

Thema:

A festival of nine lessons and carols

Het van oorsprong engelse "Festival of Nine Lessons and Carols" is een vaste indeling voor een dienst waarin de geboorte van Jezus gevierd wordt. Het bestaat uit lezingen uit Genesis (de val van de mens), uit de profeten (aankondiging van de Messias) en uit de evangelieën (de geboorte), afgewisseld met zang. Een carol kennen wij als kerstlied, maar van origine hoeft het dat niet te zijn. Een carol is een feestelijk lied met een (meestal) religieus karakter. Het woord zelf betekent iets als ronde-dans. In de Kerstmorgendienst wel feestelijke liederen, waarin kerst bezongen wordt. De liturgie verloopt - grotendeels zonder tussen-aankondigingen - volgens het onderstaande. De lezers zijn Ab Medendorp, Mirjam de Stigter, Derck Buitendijk en Lucy Schipstra. De muziekgroep staat onder leiding van Christian Bos.

Samenzang   LvdK 138 "Komt allen tezamen"

1. Komt allen tezamen,
jubelend van vreugde:
komt nu, o komt nu naar Bethlehem!
Ziet nu de vorst der eng'len hier geboren.
Komt, laten wij aanbidden,
komt, laten wij aanbidden,
komt, laten wij aanbidden die Koning.

2. De hemelse eng'len
riepen eens de herders
weg van de kudde naar 't schamel dak.
Spoeden ook wij ons met eerbied'ge schreden!
Komt, laten wij aanbidden,
komt, laten wij aanbidden,
komt, laten wij aanbidden, die Koning.

3. Het licht van de Vader,
licht van den beginne,
zien wij omsluisd, verhuld in 't vlees:
goddelijk Kind, gewonden in de doeken!
Komt, laten wij aanbidden,
komt, laten wij aanbidden,
komt, laten wij aanbidden die Koning.

4. O Kind, ons geboren,
liggend in de kribbe,
neem onze liefde in genade aan!
U, die ons liefhebt, U behoort ons harte!
Komt, laten wij aanbidden,
komt, laten wij aanbidden,
komt, laten wij aanbidden die Koning.

Votum en groet

Samenzang   Gez. 82 "Blaas de bazuin en sla de trom"

1. Blaas de bazuin en sla de trom
geboren is Gods kind!
Laat alle klokken luiden gaan,
kom zingend rond de kribbe staan,
zijn koninkrijk begint,
zijn koninkrijk begint,
hosanna, hosanna, zijn rijk begint!

2. Blaas de bazuin, de loftrumpet,
en richt hoog op uw hoofd;
de toekomst staat in deze ster,
nu is de vrede niet meer ver,
de dag die God belooft,
de dag die God belooft,
hosanna, de dag die God belooft!

3. Blaas de bazuin - zijn zonnegloed
laat niemand koud en kil.
Hier is een mens die liefde doet,
hier is God zelf in vlees en bloed -
verwonder u, heel stil,
verwonder u, heel stil,
hosanna, verwonder u, heel stil.

4. Blaas de bazuin en sla de trom
en roep: Victoria!
Geen leven is nu zonder zin,
gegeven is: een nieuw begin -
o zing halleluja,
o zing halleluja,
hosanna, o zing halleluja!

Gebed

LESSON 1   God vertelt zondige Adam dat hij het leven in het paradijs heeft verloren en dat zijn zaad de kop van de slang zal verbrijzelen. (Genesis 3:8-15)

8 Toen de mens en zijn vrouw God, de HEER, in de koelte van de avondwind door de tuin hoorden wandelen, verborgen zij zich voor hem tussen de bomen. 9 Maar God, de HEER, riep de mens: 'Waar ben je?' 10 Hij antwoordde: 'Ik hoorde u in de tuin en werd bang omdat ik naakt ben; daarom verborg ik me.' 11 'Wie heeft je verteld dat je naakt bent? Heb je soms gegeten van de boom waarvan ik je verboden had te eten?' 12 De mens antwoordde: 'De vrouw die u hebt gemaakt om mij ter zijde te staan, heeft mij vruchten van de boom gegeven en toen heb ik ervan gegeten.' 13 'Waarom heb je dat gedaan?' vroeg God, de HEER, aan de vrouw. En zij antwoordde: 'De slang heeft me misleid en toen heb ik ervan gegeten.' 14 God, de HEER, zei tegen de slang: 'Vervloekt ben jij dat je dit hebt gedaan, het vee zal je voortaan mijden, wilde dieren wenden zich af; op je buik zul je kruipen en stof zul je eten, je hele leven lang. 15 Vijandschap sticht ik tussen jou en de vrouw, tussen jouw nageslacht en het hare, zij verbrijzelen je kop, jij bijt hen in de hiel.' 16 Tegen de vrouw zei hij: 'Je zwangerschap maak ik tot een zware last, zwoegen zul je als je baart. Je zult je man begeren, en hij zal over je heersen.'

LESSON 2   God belooft gelovige Abraham dat zijn nakomelingen de aarde zullen bevolken. (Genesis 22:15-18)

15 Toen sprak de engel van de HEER opnieuw vanuit de hemel tot Abraham. 16 Hij zei: 'Ik zweer bij mijzelf – spreekt de HEER: Omdat je dit hebt gedaan, omdat je mij je zoon, je enige, niet hebt onthouden, 17 zal ik je rijkelijk zegenen en je zoveel nakomelingen geven als er sterren aan de hemel zijn en zandkorrels op het strand langs de zee, en je nakomelingen zullen de steden van hun vijanden in bezit krijgen. 18 En alle volken op aarde zullen wensen zo gezegend te worden als jouw nakomelingen. Want jij hebt naar mij geluisterd.'

Samenzang   LvdK 145 "Nu zijt wellekome" (hierna kinderen naar de KBK)

1. Nu zijt wellekome Jesu, lieve Heer,
Gij komt van alzo hoge, van alzo veer.
Nu zijt wellekome van de hoge hemel neer.
Hier al op dit aardrijk zijt Gij gezien nooit meer.
Ontferm U, Heer.

2. Herders op den velde hoorden een nieuw lied,
dat Jezus was geboren, zij wisten 't niet.
Gaat aan gene straten en gij zult Hem vinden klaar.
Beth'lem is de stede, daar is 't geschied voorwaar.
Ontferm U, Heer.

3. Wijzen uit het Oosten uit zo verren land
zij zochten onze Here met offerand.
Ze offerden ootmoediglijk mirr', wierook ende goud
te eren van dat kinde, dat alle ding behoudt.
Ontferm U, Heer.

LESSON 3   De profeet voorspelt de komst van de Messias. (Jesaja 9:2, 6-7)

2 U hebt het volk weer groot gemaakt, diepe vreugde gaf u het, blijdschap als de vreugde bij de oogst, zij jubelen als bij het verdelen van de buit.
6 Groot is zijn heerschappij, aan de vrede zal geen einde komen. Davids troon en rijk zijn erop gebouwd, ze staan vast, in recht en gerechtigheid, van nu tot in eeuwigheid. Daarvoor zal hij zich beijveren, de HEER van de hemelse machten.
7 De Heer heeft zijn woord op Israël afgestuurd, het heeft Jakobs volk getroffen.

LESSON 4

De vrede welke Christus brengt is voorzien. (Jesaja 11:1-4, 6-9)

1 Maar uit de stronk van Isai schiet een telg op, een scheut van zijn wortels komt tot bloei.
2 De geest van de HEER zal op hem rusten: een geest van wijsheid en inzicht, een geest van kracht en verstandig beleid, een geest van kennis en eerbied voor de HEER. 3 Hij ademt eerbied voor de HEER; zijn oordeel stoelt niet op uiterlijke schijn, noch grondt hij zijn vonnis op geruchten. 4 Over de zwakken velst hij een rechtvaardig oordeel, de armen in het land geeft hij een eerlijk vonnis. Hij tuchtigt de aarde met de gesel van zijn mond, met de adem van zijn lippen doodt hij de schuldigen.

6 Dan zal een wolf zich neerleggen naast een lam, een panter vlijt zich bij een bokje neer; kalf en leeuw zullen samen weiden en een kleine jongen zal ze hoeden. 7 Een koe en een beer grazen samen, hun jongen liggen bijeen; een leeuw en een rund eten beide stro. 8 Bij het hol van een adder speelt een zuigeling, een kind graait met zijn hand naar het nest van een slang. 9 Niemand doet kwaad, niemand sticht onheil op heel mijn heilige berg. Want kennis van de HEER vervult de aarde, zoals het water de bodem van de zee bedekt. Dan zullen de volken hem zoeken en zijn woonplaats zal schitterend zijn

Samenzang LvdK 133 "Ik ben een engel van de Heer" vers 1, 5, 6 en 7

1. Ik ben een engel van de Heer,
daal uit de hemel tot je neer
en breng een nieuw en mooi verhaal
dat ik vertel in mensen taal.

5. Let goed op wat ik je vertel,
dan vind je vast dat kindje wel:
't ligt in een kribbe in een stal
Toch is Hij Koning van 't heelal.

6. Laat ons nu blij en welgezind
gaan zoeken naar dat hemels kind
en met de herders binnengaan.
Zie, zie wat God hier heeft gedaan.

7. Maar kijk niet enkel met het oog
dat al zo vaak een mens bedroog.
Alleen wie luistert telkens weer
die ziet Gods zoon, de lieve Heer.

LESSON 5

De engel Gabriël groet de maagd Maria. (Lucas 1:26-35, 38)

26 In de zesde maand zond God de engel Gabriël naar de stad Nazaret in Galilea, 27 naar een meisje dat was uitgehuwelijkt aan een man die Jozef heette, een afstammeling van David. Het meisje heette Maria. 28 Gabriël ging haar huis binnen en zei: 'Gegroet Maria, je bent begenadigd, de Heer is met je.' 29 Ze schrok hevig bij het horen van zijn woorden en vroeg zich af wat die begroeting te betekenen had. 30 Maar de engel zei tegen haar: 'Wees niet bang, Maria, God heeft je zijn gunst geschonken. 31 Luister, je zult zwanger worden en een zoon baren, en je moet hem Jezus noemen. 32 Hij zal een groot man worden en Zoon van de Allerhoogste worden genoemd, en God, de Heer, zal hem de troon van zijn vader David geven. 33 Tot in eeuwigheid zal hij koning zijn over het volk van Jakob, en aan zijn koningschap zal geen einde komen.'

34 Maria vroeg aan de engel: 'Hoe zal dat gebeuren? Ik heb immers nog nooit gemeenschap met een man gehad.' 35 De engel antwoordde: 'De heilige Geest zal over je komen en de kracht van de Allerhoogste zal je als een schaduw bedekken. Daarom zal het kind dat geboren wordt, heilig worden genoemd en Zoon van God. 38 Maria zei: 'De Heer wil ik dienen: laat er met mij gebeuren wat u hebt gezegd.' Daarna liet de engel haar weer alleen.

LESSON 6

Matteüs vertelt over de geboorte van Jezus. (Matteüs 1:18-23)

18 De afkomst van Jezus Christus was als volgt. Toen zijn moeder Maria al was uitgehuwelijkt aan Jozef maar nog niet bij hem woonde, bleek ze zwanger te zijn door de heilige Geest. 19 Haar man Jozef, die een rechtschapen mens was, wilde haar niet in opspraak brengen en dacht erover haar in het geheim te verstoten. 20 Toen hij dit overwoog, verscheen hem in een droom een engel van de Heer. De engel zei: 'Jozef, zoon van David, wees niet bang je vrouw Maria bij je te nemen, want het kind dat ze draagt is verwekt door de heilige Geest. 21 Ze zal een zoon baren. Geef hem de naam Jezus, want hij zal zijn volk bevrijden van hun zonden.' 22 Dit alles is gebeurd opdat in vervulling zou gaan wat bij monde van de profeet door de Heer is gezegd: 23 'De maagd zal zwanger zijn en een zoon baren, en men zal hem de naam Immanuël geven,' wat in onze taal betekent 'God met ons'.

Samenzang   LvdK 139 "Komt, verwondert u hier, mensen" vers 1 en 2

1. Komt, verwondert u hier, mensen,
ziet, hoe dat u God bemint,
ziet vervuld der zielen wensen,
ziet dit nieuw geboren kind!
Ziet, die 't woord is, zonder spreken,
ziet, die vorst is, zonder pracht,
ziet, die 't al is, in gebreken,
ziet, die 't licht is, in de nacht,
ziet, die 't goed is, dat zo zoet is,
wordt verstoten, wordt veracht.

2. Ziet, hoe dat men met Hem handelt,
hoe men Hem in doeken bindt,
die met zijne godheid wandelt
op de vleugels van de wind.
Ziet, hoe ligt Hij hier in lijden
zonder teken van verstand,
die de hemel moet verblijden,
die de kroon der wijsheid spant.
Ziet, hoe tere is de Here,
die 't al draagt in zijne hand.

LESSON 7   De herders gaan naar de stal. (Lucas 2:8-16)

8 Niet ver daarvandaan brachten herders de nacht door in het veld, ze hielden de wacht bij hun kudde. 9 Opeens stond er een engel van de Heer bij hen en werden ze omgeven door het stralende licht van de Heer, zodat ze hevig schrokken. 10 De engel zei tegen hen: 'Wees niet bang, want ik kom jullie goed nieuws brengen, dat het hele volk met grote vreugde zal vervullen: 11 vandaag is in de stad van David voor jullie een redder geboren. Hij is de messias, de Heer. 12 Dit zal voor jullie het teken zijn: jullie zullen een pasgeboren kind vinden dat in een doek gewikkeld in een voederbak ligt.' 13 En plotseling voegde zich bij de engel een groot hemels leger dat God prees met de woorden: 14 'Eer aan God in de hoogste hemel en vrede op aarde voor alle mensen die hij liefheeft.' 15 Toen de engelen waren teruggegaan naar de hemel, zeiden de herders tegen elkaar: 'Laten we naar Betlehem gaan om met eigen ogen te zien wat er gebeurd is en wat de Heer ons bekend heeft gemaakt.' 16 Ze gingen meteen op weg, en troffen Maria aan en Jozef en het kind dat in de voederbak lag.

LESSON 8   De wijzen worden door de ster naar Jezus geleid. (Matteüs 2:1-11)

1 Toen Jezus geboren was in Betlehem in Judea, tijdens de regering van Herodes, kwamen er magiërs uit het Oosten in Jeruzalem aan. 2 Ze vroegen: 'Waar is de pasgeboren koning van de Joden? Wij hebben namelijk zijn ster zien opgaan en zijn gekomen om hem eer te bewijzen.' 3 Koning Herodes schrok hevig toen hij dit hoorde, en heel Jeruzalem met hem. 4 Hij riep alle hogepriesters en schriftgeleerden van het volk samen om aan hen te vragen waar de messias geboren zou worden. 5 'In Betlehem in Judea,' zeiden ze tegen hem, 'want zo staat het geschreven bij de profeet: 6 "En jij, Betlehem in het land van Juda, bent zeker niet de minste onder de leiders van Juda, want uit jou komt een leider voort die mijn volk Israël zal hoeden.'" 7 Daarop riep Herodes in het geheim de magiërs bij zich; hij wilde precies van hen weten wanneer de ster zichtbaar geworden

was, 8 en stuurde hen vervolgens naar Betlehem met de woorden: 'Stel een nauwkeurig onderzoek in naar het kind. Stuur mij bericht zodra u het gevonden hebt, zodat ook ik erheen kan gaan om het eer te bewijzen.' 9 Nadat ze geluisterd hadden naar wat de koning hun opdroeg, gingen ze op weg, en nu ging de ster die ze hadden zien opgaan voor hen uit, totdat hij stil bleef staan boven de plaats waar het kind was. 10 Toen ze dat zagen, werden ze vervuld van diepe vreugde. 11 Ze gingen het huis binnen en vonden het kind met Maria, zijn moeder. Ze wierpen zich neer om het eer te bewijzen. Daarna openden ze hun kistjes met kostbaarheden en boden het kind geschenken aan: goud en wierook en mirre.

Samenzang   Gez 86 “Wij trekken in een lange stoet” vers 1 en 4

1. Wij trekken in een lange stoet
op weg naar Bethlehem,
wij gaan uw koning tegemoet,
o stad Jeruzalem!
Gezegend die zijn komst begroet
en knielen wil voor Hem!
Wij loven U, koning en Heer, koning en Heer,
Wij loven U, koning en Heer!

4. Wij gaan op weg naar Bethlehem,
daar ligt Hij in een stal
die koning in Jeruzalem
voor eeuwig wezen zal!
Laat klinken dan met luider stem
en blij bazuingeschal!
Wij loven U, koning en Heer, koning en Heer,
Wij loven U, koning en Heer!

Samenzang   TT 140 “Vanwaar zijt gij gekomen”

1. Vanwaar zijt Gij gekomen
wij wisten niets van U.
In onze stoutste dromen
was God nooit hier en nu.
Een nieuwe God zijt Gij
die onder ons wil wonen,
zo ver weg, zo dichtbij.

2. Gij zijt ons doorgegeven,
een naam, een oud verhaal,
uw woorden uitgeschreven
in ied're mensentaal.
Ons eigen levenslot
met uw geluk verweven,
zo zijt Gij onze God.

3. Gij zijt in ons verloren,
wij durven U niet aan,
uw stem in onze oren,
uw komst in ons bestaan.
Een woord van vlees en bloed,
een kind voor ons geboren,
een mens die sterven moet.

LESSON 9   Johannes onthult het grote mysterie van de vleeswording. (Johannes 1:1-14)

1 In het begin was het Woord, het Woord was bij God en het Woord was God. 2 Het was in het begin bij God. 3 Alles is erdoor ontstaan en zonder dit is niets ontstaan van wat bestaat. 4 In het Woord was leven en het leven was het licht voor de mensen. 5 Het licht schijnt in de duisternis en de duisternis heeft het niet in haar macht gekregen. 6 Er kwam iemand die door God was gezonden; hij heette Johannes. 7 Hij kwam als getuige, om van het licht te getuigen, opdat iedereen door hem zou geloven. 8 Hij was niet zelf het licht, maar hij was er om te getuigen van het licht: 9 het ware licht, dat ieder mens verlicht en naar de wereld kwam. 10 Het Woord was in de wereld, de wereld is door hem ontstaan en toch kende de wereld hem niet. 11 Hij kwam naar wat van hem was, maar wie van hem waren hebben hem niet ontvangen. 12 Wie hem wel ontvingen en in zijn naam geloven, heeft hij het voorrecht gegeven om kinderen van God te worden. 13 Zij zijn niet op natuurlijke wijze geboren, niet uit lichamelijk verlangen of uit de wil van een man, maar uit God. 14 Het Woord is mens geworden en heeft bij ons gewoond, vol van goedheid en waarheid, en wij hebben zijn grootheid gezien, de grootheid van de enige Zoon van de Vader.

Prediking   Ds. Jan F. de Haan

Samenzang   LvdK 134 “Eer zij God in onze dagen”

1. Eer zij God in onze dagen,
eer zij God in deze tijd.

Mensen van het welbehagen,
roept op aarde vrede uit.

Gloria in excelsis Deo,
Gloria in excelsis Deo.

2. Eer zij God die onze Vader
en die onze Koning is.

Eer zij God die op de aarde
naar ons toe gekomen is.

Gloria in excelsis Deo,
gloria in excelsis Deo.

3. Lam van God, Gij hebt gedragen
alle schuld tot elke prijs,

geef in onze levensdagen
peis en vre^e kyrieleis.

Gloria in excelsis Deo,
gloria in excelsis Deo.

Collecte   Tijdens de collecte instrumentaal “Once in royal Davids city”

Slotlied   LvdK 135 “Hoor, de englen zingen de eer”

1. Hoor, de eng'len zingen de eer
van de nieuw geboren Heer!
Vreed op aarde, 't is vervuld:
God verzoent der mensen schuld.

Voegt u, volken, in het koor,
dat weerklinkt de hemel door,
zingt met algemene stem
voor het kind van Bethlehem!
Hoor, de eng'len zingen de eer
van de nieuw geboren Heer!

2. Hij, die heerst op 's hemels troon,
Here Christus, Vaders Zoon,
wordt geboren uit een maagd
op de tijd die God behaagt.
Zonne der gerechtigheid,
woord dat vlees geworden zijt,
tussen alle mensen in
in het menselijk gezin.
Hoor, de eng'len zingen de eer
van de nieuw geboren Heer!

3. Lof aan U die eeuwig leeft
en op aarde vrede geeft,
Gij die ons geworden zijt
taal en teken in de tijd,
al uw glorie legt Gij af
ons tot redding uit het graf,
dat wij ongerept en rein
nieuwgeboren zouden zijn.
Hoor, de eng'len zingen de eer
van de nieuw geboren Heer!

Zegen